

Návrat domů po letech vysídlení: Syrská cesta plná naděje a zkázy

19.12.2024 - | Člověk v tísni

Do Hamá jsem se vydal den poté, co do něj přišly opoziční síly. Cestou ze Sarmady na hranicích do Hamá jsem měl smíšené pocity a očekávání, nedůvěru a radost. Průjezd vesnicemi a městy v blízkosti dálnice M5 byl zničující. Míra zničení ve městech Saraqib, Maaret Numan a Morek byla pro mě šokující.

„Pokračujeme v podpoře lidí v táborech i mimo ně a zároveň vyhodnocujeme potřeby v nových oblastech. Očekáváme, že návraty začnou co nejdříve, jakmile bude větší důvěra ve stabilitu. V těchto oblastech plánujeme podporovat navrátilce zlepšováním služeb a infrastruktury. Chceme spolupracovat s aktéry místní občanské společnosti,“ vysvětluje Tomáš Kocian, regionální ředitel Člověka v tísni pro Blízký východ.

Chci přispět na SOS Sýrie a Irák

Tímto směrem se vydalo mnoho vozidel. Předpokládám, že stejně jako já, lidé spěchali za rodinami. Myslím, že jsem jel po silnici příliš rychle. Měl jsem pocit, že musím vystoupit z auta a běžet, abych se tam dostal co nejdříve. Po stranách silnice stála spousta opuštěných vojenských vozidel a tanků.

Podle OSN se od začátku eskalace bojů 27. listopadu 2024 bylo v Sýrii nově vysídleno více než 880 000 lidí. Více než 225 000 vnitřně vysídlených osob se vrátilo domů, většinou do provincií Hamá a Aleppo.

Nemohl jsem se ubránit slzám

Když jsem se blížil k domovu, srdce mi začalo tlouct rychleji, a když jsem dorazil domů, tak jsem se neubránil slzám. Byla to radost být zpátky, úleva od všeho stresu a úzkostí a smutku. Nejsem si jistý, co se bude dít v následujících dnech, ale v očích syrského lidu je vidět naděje.

Když jsem vjel do Hamá a prošel se po okolí, upoutala mou pozornost bledost ve tvářích lidí, a to i přesto, že se viditelně radovali. Vypadali vyčerpaně po letech utrpení. Když jsem vjížděl do svého města na venkově severně od Hamá, nezdálo se mi, že by se příliš lišilo od doby, kdy jsem tam byl naposledy.

Zničené domy byly stále stejné. Bylo mi smutno, když jsem viděl únavu ve tvářích lidí, kteří nás přišli přivítat. Radostně nás objímali. Zničené nebyly jen domy, ale i duše lidí.

Těžké nové začátky

Ekonomická situace v oblastech, které byly pod vládou bývalého režimu, se zdála být zoufalá. Vzhledem k poklesu mezd a nedostatku pracovních příležitostí, bylo stále těžší zajistit i základní potraviny. Těšil jsem se, že uvidím znovu svou rodinu a přátele.

Radost ze setkání s nimi byla nepopsatelná, ale zdálo se, že je zahalena smutkem, když jsem viděl jejich životní podmínky. Byl jsem šokován. Viděl jsem svého přítele, učitele, který neměl na topení pro svou rodinu. Nebylo to překvapivé vzhledem k tomu, že jeho plat byl přibližně 35 dolarů měsíčně.

Nemohl jsem si nevšimnout radosti ve tvářích vysídlených lidí, kteří se po dlouhé době vraceli do

svých domovů. Viděl jsem ji v očích lidí a ve smíchu dětí, které se dívaly z oken aut, která mířila domů. Mnozí z nich se ale domů natrvalo vrátit nemůžou.

Jedním z hlavních problémů jsou zcela nebo částečně zničené domy. V některých případech dokonce zcela zanikla celá města a vesnice. Mnozí už nemají domov, kam by se mohli vrátit. Navíc nefunguje infrastruktura. Školy jsou zavřené, vodovody poničené, elektrické sítě stržené. To je hlavní důvod, proč velká část lidí svůj návrat odkládá. Dalším důvodem je nejistá možnost obživy a pracovních příležitostí.

Navzdory všem problémům a obavám, se kterými jsem se při návštěvě svého rodného města setkal, mě přepadl pocit radosti a naděje. Věřím, že podobně se cítil každý navrátilce. Tu noc jsem spal pod střechou svého částečně zničeného rodného domu. Tu noc jsem poprvé po letech spal s klidem, bez úzkosti a nočních můr. Pocit bezpečí a jistoty, který mi dávaly zdi toho domu, byl jako jemný dotek mého vyčerpaného srdce. V naději, že budoucnost bude jistě světlejší.

Člověk v tísní v Sýrii:

- Od roku 2012 se aktivně angažujeme v severní Sýrii a vedeme stovky programů pomoci a obnovy.
- V roce 2023 jsme poskytli humanitární pomoc téměř milionu lidí ve výši 67 milionů eur.
- V našem syrském programu zaměstnáváme přibližně 600 pracovníků – především místních lidí.
- V oblasti vzdělávání podporujeme 80 škol a vzdělávacích středisek v severní Sýrii s více než 50 000 studenty s širokou škálou podpory, včetně doučovacích tříd a psychosociální podpory.
- V oblasti potravinové bezpečnosti podporujeme měsíčně 28 000 osob ve spádových oblastech, včetně těch těžko dostupných.
- Máme rozsáhlé zkušenosti s realizací finančních intervencí, jako jsou mimořádná a víceúčelová peněžní pomoc, poukázky na potravinové a nepotravinové zboží (papírové i elektronické) a finanční granty na přežití zimy.
- V rámci obživy podporujeme 1 800 osob prostřednictvím grantů na podnikání. Zároveň 1 500 osob je součástí našich svépomocných skupin, které pracují na tom, aby ženám a dalším marginalizovaným členům poskytli přístup k půjčkám na založení mikropodniků ze společných členských fondů.

<https://www.clovekvtisni.cz/navrat-domu-po-letech-vysidleni-syrska-cesta-plna-nadeje-a-zkazy-12167gp>